

Oponentský posudek bakalářské práce Lucie Džurdženičkové Vliv věkové homogamie na spokojenost a žárlivost v dlouhodobém partnerském vztahu

Práce sestává z teoretické a praktické části. Teoretická část se věnuje poměrně širokému tématu souvisejícím s výběrem partnera a partnerskými vztahy. Empirická část popisuje internetové dotazníkové šetření na ženách v dlouhodobém partnerském vztahu, s hlavním zaměřením na vztah věkového rozdílu mezi partnery a spokojenosti a žárlivosti ve vztahu.

Teoretická část je poměrně důkladná, popisuje související problematiku od hlavních evolučně psychologických teorií výběru partnera až po dílčí témata homogamie, žárlivosti atd. Autorce se podařilo vytvořit kultivovaný text, ze kterého je možné si udělat dobrý přehled o způsobu evolučního uvažování na téma partnerského vztahu. Co by teoretickému úvodu podle mého názoru ovšem prospělo, je větší zaměřenost na specifické otázky úzce související s tématem vlastního empirického výzkumu. Nedostatky zacílení teorie se odrážejí v tom, jakým způsobem působí formulované hypotézy. Hypotéz je mnoho, čímž si autorka poměrně zkomplikovala práci, na druhou stranu na tom oceňuji, že se snaží problematiku postihnout z mnoha různých úhlů pohledu. Avšak zdaleka ne vždy je jasné, co autorku k formulování dané hypotézy vedlo. (Někdy se to dozvídáme teprve v Diskuzi – např. hypotézy týkající se SOI.) Metodika je celkem v pořádku, k dokonalosti jí chybí lepší vyváženost popisu jednotlivých proměnných. Např. velká pozornost je věnována škálám DAS, ale zcela je opomenuto, jak byla sestavena škála mate-value.

Na prezentovaných výsledcích oceňuji jejich rozsah a to, že autorka neztratila základní nit a skutečně postupně testuje jednotlivé hypotézy. Na druhou stranu ačkoli jsem se výsledky probírala se zájmem, moje porozumění omezovaly různé zmatky (chybné/nesmyslné(?) mediány v tabulkách 3-5; čeho SD v tab. 4-5?; opačně interpretovaný výsledek souvislosti mezi věkovým rozdílem a místem bydliště?); proč není u Mann-Whitney uváděna testová statistika U, ale hodnota „z“ – co vlastně představuje?; v tab. 11 jsou zřejmě omylem hodnoty z tab. 10; v tab. 12 chybí 4. Škála DAS – nevyšla? Mělo by být aspoň okomentováno; z bodových grafů 11-12 se nějak vytratily body; tab. 15 není příliš srozumitelná a její výstupy jsou v textu interpretovány jen částečně). Mimo to pro mě často zůstal záhadou zvolený postup. Především mi tedy není jasné, proč autorka tak pečlivě věnuje mnoho stran a výpočtů souvislosti věkového rozdílu mezi partnery s demografickými proměnnými, když zjištěné rozdíly mezi testovanými skupinami (tedy identifikované rušivé proměnné, jako je věk, vzdělání, příjem, bydliště) v analýzách, které jsou zaměřeny na testování vlastních hypotéz, ignoruje. Vlastně tak sama důsledně identifikuje, proč jsou její vlastní výpočty zavádějící a nemůžou se brát vážně, ale sama je vážně bere. Samozřejmě zahrnutím rušivých proměnných do analýz by se statistický postup značně zkomplikoval, ale ocenila bych, kdyby aspoň daný problém diskutovala. Druhá věc podobného charakteru je, že mi není jasné, proč je z přirozeně krásně kontinuální proměnné věkového rozdílu mezi partnery násilně vytvářena binární proměnná (malý rozdíl x velký rozdíl). Tím se ztratí velká část variability a pak se není čemu divit, že naměřené efekty jsou nízké. Je možné, že k tomu je nějaký důvod – například předpoklad nelineárního vztahu mezi mírou věkové homogamie a kvalitou vztahu, ale ten není v práci uveden, takže nevím.

Diskuze je kvalitní, vrací se k hypotézám a získané výsledky konfrontuje s literaturou. Jsem ráda, protože v závěru tak celé práci vrací její eleganci a vysokou kvalitu. Celkově práci hodnotím jako výbornou